

מסורת הש"ס

(א) שקלים פ"ה ה"א (לעיל נ: (ז) וז' וסס איחא טשאט עשר, (ח) זחית קה, חולין קכא. כרימות כ"א, (ט) מעשרות פ"ג מ"ט, (ד) (לעיל נ.), (ס) (למקנ עמוד ב.), (ז) (ז'יל דמחא), (ז חולין קל"ו; (ח) ז"ק נד. חולין קלד: תמורה ו. גדיהס מד: [ז"ק כה.], (ט) פאה פ"ג מ"ב, (י) [מזר כד.], (י) (דף כד.), (ז) וגדיהס דנ., (ס) [תלף כד בן,] (ז) גדיהס [סס], (ז) ויקרא י"ט, (ע) [נפ"ח]: כפריש"י, (וזר) לעיל נ: ד"ה נבלת], (פ) [מזר נג. בכותב. כ] חולין ט"א, (פ) [ז"ל וגר' ישמעאל, זין ככר"ד. רש"ע],

תורה אור השלם

. וכי יפל מנבלתם על כר זרע זרוע אשר יזרע שחרור דאז: ויקריא יו לז

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה אלף וטי' מחלטה שריא עומדת בחזר' אורכ אלף אחת עומדת בחזר' נמנין עליו מומרי אדם:

לעזי רש"י

^{[פוליו"ל, מנחה (צמח). שדריא"ח. צורה (צמח). טיי"ר, להכחים (לעבר) שדה בשיטה כחמים, כלומר ללקט בר פר ושם]. אג"ר »[אג"ר].] שַׁבַּת (צמח רויני).}

מוסף רש"י

מה זרעים שאין סופן לטמא טומאה חמורה. כגון אדם ובגדים (ובחיי"ק) זרעים אין נעשין אף טומאה עולמית, ופלוג'א ניזני במת שיהא אפי' אמת. ועשו נעשין אף לנמא אדם וכלים, דמיחא פקח' דנוני במת ממשא אדם, מחאי קרא דכתיב (במדבר טו) וכל אשר יגע בו הטמא יומא והטמא הנוגע בחלוט טמא טמא עד הטיבו, וכי כתיב האי קרא כדכר שר' ז' טהרה טהרה ועטילה' מהיב, דכתיב לעיל מניה ויהו הטפור על הטהא וגו' והכזהו טמא קלא והנפש הנטעה, ילא אובליג' ומשקט וכל מה האיח' וכן ונסק טהרה במקור' אין נעשין אף, (והו"מ) קכ"א. צריכין הכשר. דכר המנטיק' לקבל טומאה, כגון נמינת מיס ומגע של' בתימא (ק"ח) אף כל שאין סופן כו', כגון שאר אובליג' (פסוק), כל שהייבין במעשרים, מטמאין טומאת אובליג'. דאין מיי' לך במעשר אלף אובל' (לעיל ג.). והשכים בבקר ובצורו, וכהי קיה אחיז עלמו (דברים טז) קודס שיבו עייני לנלוי שיבו כשהפקר אלף קומנין [קמיון טד]. חייב בפרט ובכוללות ובשכחה ובפאה. כמו משאר ככה (דברים טז) לעז"פ דהפקר פפור מטולס, דכתיב ארץ' שדן ורכינין, מהי מעוז ימירא למעטי כ' היא גומא' דלא יחי הפקר לפפור, וזע"פ מעפור מן הנעשר, וכלה הני מבוי מעוז ימירא כו' (ב"ק עז. וכוני' עם כח. חולין קלד: תמורה ג.), ופפור מן המעשר. דלא כתיב ביה מעוז ימירא (ב"ק כח).

טומאה חמורה אינה עושה ידואל צה. מאחר שמטמאה נבלה את האדם אין אותו אדם חוזר ומטמא אדם שאין מטמא אדם אלא אצל הטומאה אצל אוכל חוזר ומטמא אוכל מדרבני: **הכשר שדך**. שישעירו שדך להביאו לידי טומאה: **שאין סופן אוכל מטמא אדם: שום טומאה חמורה שום טומאה קלה.** לא אם אמרת בטומאה חמורה דין הוא שמטמא בלא מחשבה שלא מליניו שום טומאה הכשר תאמר בטומאה קלה לאוכלין שאע"פ שזו אינה צריכה הכשר הכי כל אוכלין יש עליהם שום טומאה קלה ואריכין הכשר הלכך הכא נמי בעיא מחשבה: **לענין מעשר.** דהואיל ונמלך עליהן לאדם היא מחשבה וחייצין צמעשר: **הסיאה.** פוליו"ל: **הפקודנים.** שדריא"ה: **שמינין.** ס"ד אם היו נשמרין לאלילת אדם: אלא לאו זורעין לכהמה וקפני. אם חזר ושמרן לאדם חייצין: **לאדם קיימי.** וכיון דסתמייהו לאדם מאי אם היו נשמרין הכי קאמר אם החזר משמרת פירומיה דלא היו הפקר חייצין: **מסיב רב אשי.** לרבא: **ואם איסא.** דלענין מעשר הויא מחשבה הא איכא עולשין שזרעין לבהמה ונמלך עליהם לאדם דחייצין צמעשר ואינן מטמאין דהא לענין טומאה אמרת לאו מחשבה היא: **ראשית הגז.** הגוזל אלאו חייב לימן כלל שנה מן הגז מעט לכהן וצשחטיט חולין [קלה]. מפרש שיעורא: **במסות.** זרוע לחיים והקדישה: **יש שחייב**

במסות. כגון צקר ואליו חייב בראשית הגז: **פ"ש.** דמין קמני צמתני': **ופטור מן המעשר.** דהפקר פטור מן המעשר. ובפרט וצפאה להכי מנחייב כדלמרינן צהגול צצבא קמא (ט) משום תעוזב ימירמא דכתיב צמצנה תורה (ט) לא תפאר אחרין ואמר מר (חולין דף קגא.) לא תטול תפארתו ממנו והיינו פאה ודרשין צפפרי' (ט) אחרין זו שכהה וכתבי' לגר לימוס ולאכמנה יהיה וכתבי' צתריה כי תצזור כרמך לא תעולל אחרין לגר לימוס ולאכמנה יהיה הרי פאה ושכהה ועוללות ל"ל למהדר ומכתב צפרשה קדושים (ט) כזולחו לעני וגלגר תעוזב אותם לרבות הפקר כי היא גוונא אצל הפקר גמור פאה מכולן כדתנן לעיל ונשמר פרט להפקר [ג.]: **סגן הסס כו'.** האי דנקט לה הכא משום דלומיבי עלה מממני' ודו' יומנן נמי עולשין שזרען כו' משום דלומיבי עליה מממני' נקט לה הכא: **מודיס חכמים לרבי עקיבא.** זע"פ דפליגי צמנמר שדכו ושייר קלחים לחים. נמנר טיי"ר צלע"ז שזמלקט כאן את המבוטלים כל זרכן ומניח את הלחים שלא צשלו וחוחר ומלקט צמקוס אחר דהוה ליה מנומר. וקאמר ר' עקיבא כשהוא חוזר ולוקט נותן פאה מכל אחד ואחד שהקליז צצינתיס מפסויק וחכמים אומרים פאה מאחת על הכל ומודיס חכמים לרבי עקיבא צזרוע צבת או חרדל כו'. להכי נקטו הני שאין דרכן לעשות מהן ערוגה אלא זורען לתצלין בעלמא צשנים ושלשה מקומות. צבת אנ"י"ט:

מאחר שמטמאה נבלה את האדם אין אותו אדם חוזר ומטמא אדם שאין מטמא אדם אלא אצל הטומאה אצל אוכל חוזר ומטמא אוכל מדרבני: הכשר שדך. שישעירו שדך להביאו לידי טומאה חמורה. אין לך

בא סימן פרק ששי גדה

שום בומאה חמורה בעולם כו'. תימא ד'פרש הא דקתני דאינה יודעת לכך המחשבה גופה דלא מלינו טומאה חמורה שצריכה מחשבה צשום מקוס דהא דלמרינן דנבלת צהמה ועוף טהור לריכין מחשבה היינו

בטומאה חמורה שכן אינה עושה כיוצא בה תאמר בטומאה קלה שעושה כיוצא בה אמר ליה אביי כל דכן הוא ומה טומאה חמורה דקילא דאינה עושה כיוצא בה מטמאה שלא במחשבה טומאה קלה דחמירא דעושה כיוצא בה אינו דין שמטמאה שלא במחשבה אלא אמר רב ששת הכי קאמר לא אם אמרת בטומאה חמורה שכן אינה צריכה הכשר תאמר בטומאה קלה שצריכה הכשר וכו' צריכה הכשר והתנן (ב) שלשה דברים נאמרו בנבלת עוף טהור צריכה מחשבה ו'ואינה מטמאה אלא בבית הבליעיה י'ואינה צריכה הכשר נהי דהכשר שרין לא בעיא בעיא כדתנא דבי רבי ישמעאל הכשר מים נמי לא תבעי כדתנא דבי רבי ישמעאל **הכשר מים בעיא כדתנא דבי רבי ישמעאל** יע'ל כל זרע זרוע אשר יזרע מה זרעים שאין סופן לטמא טומאה חמורה צריכין הכשר ג'אף כל שאין סופן לטמא טומאה חמורה צריכין הכשר ו'יצתה נבלת עוף טהור שסופה לטמא טומאה חמורה שאין צריך הכשר אלא אמר רבא ואיתימא רב פפא שום טומאה חמורה בעולם שום טומאה קלה בעולם אמר רבא ומודה רבי יוחנן לענין מעישר דמחשבת חיבור שמה מחשבה אמר רבא מנא אמינא לה (ב) דתנן ה'הסיאה והאזוב והקורנית שבחצר אם היו נשמרין חייבין היכי דכמי אילימא דזרעינהו מתחלה לאדם צריכא למימר אלא לאו דזרעינהו מתחלה לבהמה וקתני אם היו נשמרין חייבין אמר רב אשי י'הכא בחצר שעלו מאיליהן עסקינן וסתמא לאדם קיימי והכי קאמר י'אם החצר משמרת פירותיה חייבין ואם לאו פטורין מתיב רב אשי (ג) כל שחייבין במעשרות מטמאין טומאת אוכלין ואם איתא הא איכא הני דקחייבין במעשר ואין מטמאין טומאת אוכלין אמר רבא הכי קאמר ה"ג מסתברא מדקתני סיפא (ג) כל שחייב בראשית הגז חייב במתנות ויש שחייב במתנות ואין חייב בראשית הגז ואם איתא האיכא טרפה ד'דחייבת בראשית הגז (ב) ואינה חייבת במתנות אמר רבינא הא מני רבי שמעון היא (ג) דתנן (ג) ר"ש פומר את הטרפה מראשית הגז אמר רב שימי בר אשי תא שמע (ג) המפקיר את כרמו והשכים בבקר ובצרו חייב בפרט ובעוללות ובשכחה ובפאה ופטור מן המעשר והא אנן תנן כל שחייב בפאה חייב במעשרות אלא לאו שמע מינה מין קתני שמע מינה (ב) תנן התם (ב) מורים חכמים לר' עקיבא (ב) בזרוע שבת או חרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מכל אחד ואחד והא

שינוי קונה אצל להפריש מן העומרים או מן הכרי לא לרבי קרא דבעלמא נמי כל דלמר רחמנא לא תעביד אי עביד דרש נמי

ומה

נא.

שום בומאה חמורה בעולם כו'. תימא ד'פרש הא דקתני דאינה יודעת לכך המחשבה גופה דלא מלינו טומאה חמורה שצריכה מחשבה צשום מקוס דהא דלמרינן דנבלת צהמה ועוף טהור לריכין מחשבה היינו לטומאת אוכלין לנרף פחות מכזית ופחות מכצליה אוכלין אצל כזית מהם מטמא אדם וכלים בלא מחשבה כדפרישית (ט) אצל טומאה קלה צריכה מחשבה בעלמא ומיהו נצלה נמי צעינן שמהא ראויה לגר לצר פדא (ט) :

אלף דזרעינהו א'בהמה. והא דנקט צצחצר לפי מאי דמסיק שעלו מאיליהן אחי שפיר משום דצחצר אין דרך לזרוע אלף צגינה ועוד דצחצר סתמא לאדם לפי שראויה יודע מתי ללוקטן עד שלא יתקשו ולפי מאי דס"ד השמא (א) כל לפיש דנקט חצר לפי שדך התנא למנקט חצר דגס צשאר דצר תני חצר דקתני התם תאנה (ב) עומדת צחצר אוכל אחת מהן ופטור ואם יזרף חייב כגן נטוע צחצר כקורנית צצחצר שהחצר קוצעת צדצר שנגמרה מלאכתו אם יזרף או בלא זריוף כהנהו שאין גרילין לעשות מהן גורן והא דתנן פ"ח דצציעית [מ"א] כל שאינו מיוחד לא לאוכל אדם ולא לאוכל צהמה מיעב עליו לאוכל אדם ולאכל צהמה נותנין חומרי אדם ומומרי צהמה כגון האזוב והקורנית לא קשה דהא דלמרינן צשמעתין דסתמיה לאדם דיינו דוקא צחצר כדפרישית לעיל:

בין קתני ש"מ. וא"ת צריש הגול קמא (ז"ק נד.) קאמר אציי דלר' ישמעאל שינוי אין קונה דקלמרי צבנן לא הפריש פאה מן הקמה יפריש מן העמרים או מן הכרי ולא מן העיסה ולר"ש (ג) אף מן העיסה דמי רבא בעלמא שינוי קונה והכא משום תעוזב ימירא ואציי תעוזב ימירא למפקיר כרמו אם כן לרבא מפקיר כרמו פטור מן הפאה לר"ש וא"כ היכי מוכח הכא דמין קתני דילמא צמע"ז דרש לה צפ"ק דתמורה (דף ג) למיתמא אחרימי קאמר התם אציי כל דלמר רחמנא לא תעביד אי עביד מהני ליה מומיב רבא והכי פאה דלמר רחמנא לא תכלה ואמרינן דאם לא הפריש מן הקמה יפריש מן העומרין או מן הכרי לרבנן או אף מן העיסה לר"ש אלמא דלא מהני ומשני אציי התם משום תעוזב ימירא ורבא תעוזב ימירא למפקיר כרמו והשתא צין אציי וצין רבא דרשי תעוזב למפקיר כרמו ואציי דסצר דבעלמא אי עביד מהני דריש נמי מתעוזב דיפריש מן העומרים או מן הכרי או מעיסה לר"ש דלא נימא אי עביד מהני אצל אי בעלמא

ומה
מפקיר כרמו פטור מפיאה לר' ישמעאל כיון דריש תעוזב ימירא לדרשא אחריתי וא"כ היכי מוכח הכא אליבא דרבא דמין קתני דילמא מנתינן דכל שחייב בפיאה חייב במעשר ר' ישמעאל היא וי"ל נמי למפקיר (צצמח) [כרמו] ורתתי ש"מ דהא אביי גופיה דמוקי למפקיר כרמו מוקי לה נמי למפריש מן העיסה בפ"ק דתמורה דלא תימא אי עביד מהני:

(א) גראה ד"ל דמה שכן וזעינן צחצר מסתמא עלו מאליתן. (ב) [ד"ל לר' ישמעאל]

עין משפט
נר מצוה

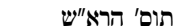
כה א מיי' פ"ג מהל' אגות
הטומאה הל"א:
כו ב ג ד מיי' פ"ג מהל'
טומאת אוכלין הלכה ג:
כז ה ו ז מיי' פ"ג מהל'
ממוות הל"ב:

כה ח מיי' פ"ג מהל' צטריס
הל"י:

כט ט טוש"ע י"ד סי' סא
כע"ו ו:

ל י מיי' פ"ה מהל' ממות
עיי' הל' כז:

לא כ מיי' ש"ס פ"ג הל"א:

תוס' הרא"ש

שם טומאה חמורה בעולם. דאינה צריכה הכשר בשום מקום תימא לילפלוג במחשבה גופה שלא מצינו טומאה חמורה שצריכה מחשבה בשום מקום אבל טומאה קלה צריכה מחשבה בעלמא ונבלת בהמה טמאה ונבלת עוף טהור כדלמרינן לעיל דצריכה מחשבה היינו לצורך פחות מכזית עם פחות מכצליה אוכלין כדפריש"י אבל בכזית ממהה מטמא אדם וכלים בלא מחשבה ומיהו נבלה בעינן שמהא ראויה לגר לכר פדא והיינו כעין מחשבה:
א"יבא דזרעינהו מתחיל לאדם ואם היו נשמרים דקתני היינו דמיצירא היו נשמרין לאדם:
אלא לאו דזרעינהו מתחלה לבהמה, ואם היו נשמרין דקתני היינו שמתכאן ולהבא נשמרין לאדם והימיה אבאי קתני שבחצר דבישלמא לפי הספקא ניחא דמה שהן זרועין בחצר (ב) שעלו מאיליהן דאין דרך לזרוע עלה בלא וגם משום שזרועיהן בחצר הוו חסמייהו לאדם דנראה כשהיו ריכין קודם שחקשו אבל בגינה אין חסמייהו לאדם. לפי שאיני ניכרין מהי יתקשו אבל השתא דמיירי שיהיה לאדם מה לי בחצר מה לי בגינה וי"ל משום דבתרי כבי דרישא תנא נמי גבי חצר תאנה ה'פומרת בחצר אוכל אתה ופטור ואם צירף חייב גפן טעונה בחצר כו'. וכן ה'קורנית שבחצר כו'. וקפ"ל הני כבי דרישא דחצר (דרישא) קוצעת היכא דצירף כדכר בגמרה ומלאכתו וסיאה ואזוב וקורנית צצירוף דלעיל קאי אי נמי בלא צצירוף נמי חייבין בחצר שאין גרילין לצרף לעשות מהן גורן וחשיב ממילא גמר מלאכתן והא דתנן פ"ח במ"ט בשביעית כל שאינו מיוחד לא לאוכל אדם ולא לאוכל בהמה גרידא ולא לאוכל בהמה גרידא אם חייש עליו לאוכל אדם לבר או לאוכל בהמה נותנין עליו חומרא של זה וחומרא של זה כלומר תכל לפי מחשבתו אבל אוכל שהתמו לאדם קאי אין יכול לשנותו לבהמה ע"י מחשבתו:
א"יא לאו ש"מ מין קתני ש"מ. תימא אומר אף מן העיסה ורבא אמר בעלמא שינוי קונה והכא משום דכתיב תעוזב ימירא למפקיר כרמו. א"כ לרבא

^[1] (א) גראה ד"ל דמה שכן וזעינן צחצר מסתמא עלו מאליתן

(א) [מסדהרין סת: ט] יבמות יב:
מכות לו: יב צ קטו.
חולין כו: א [יבמות קה: יב צ קטג]
ד [מסדהרין סת: ט] יבמות ט:
דף ק:
מכות נא: עה, ו [בילת סה:
מכת סא.
מכות סא: ע"ז סטג, ח כ"ב טז.
ו[סס איחא רבה], ט [דברים סא], י [דף נט:], ס [מכות סא:], ט [נע"ז כט:], ס [סס]
ו [כסע טע:], ס [שם לה:],
לא [מכח], ס [נצלה סת:],
ט [מכות סא].

תורה אור השלם

- וַיִּשְׁכַּב אִישׁ אִתָּה שְׁבַת וְדַע וְעָלָם מֵעַיִן אִישׁהּ וַיִּשְׁכַּב וְהָיָה טִטְוֶהָה וְעַד אִין בָּהּ וְהָיָה לָא בִּתְּפִשָּׁה: במדבר ה יב
- אֲשֶׁר בִּשְׁעָרָה יִשְׁפָּטוּ וְהָרֶבֶץ פָּחָז יַתְּבֵן: איוב ט יד
- וַיַּעַן וַיַּעַן אֶת אִיֹּב מִן הַשְּׂפָרָה וַיֹּאמֶר: איוב א ה

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה קדושי סי' ואלע"ג דיש נכפש למה שאמר דבר שאמר אותו לדיק:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] תוס' ד"ה איכא פנייהו וכו' ומני לה מדרכ מלכא.
גי' עיין פ"ש"י ומכח דף סא ע"א

נפ"ש"י ועי' ערוך ערך שפור וי"ש:

תוס' הרא"ש

הוא נפקא לן מהווי לך לאות יצאו שבתות וימים טובים שיון עצמן אות:
ואי זו זו (וז) שקדושיה בטעות.

הקדשה הר"ב"ן וכי לית ליה לר' ישמעאל מתני' דפי"ק דיבמות אי אתה יכול לומר במחזורו ואם מחזורו שמיאנו.
ושמואל גמי דאמר בפי' המדיר קדשה על תנאי וכנסה סחם אפי' בעץ אינה צריכה גט.
א"י לדידה גמי מצינו חרות ממאנת אלא מצינו למימר דאפי' מיואן אינה צריכה דהא תקני רבא ומכאן הוולכתי וכו' מתניתין והתם לא איירי בקדושי קטנות דהא ר' ישמעאל בקדושי קטנות מתני' גמי איירי ברייתא זו פרוש חבריא דרב כהנא ולא עבוד עובדא אלמא דר' ישמעאל אף בקדושי קטנות גמי איירי אפי' אם תפרש מעין אותו דבר שאמר אותו צדיק

שדבריו בקדושי קטנות יצאו יבמות טו' דהא בתו שפחה לאמאן קדושי קטנה היה דהא מיי"ח רבא חיה דאינה ממאנת לאחר הבאת

שערו וקאמר דבר שאמר אותו צדיק וכשל בו ר' ישמעאל דרעו לעשות אפי' בקדושי קטנות גמי"ם

מדאמר נמנו וגמרו עד שתביא שתי שערות או לאפקוי מדרי' יהודה נמנו הא מודה בנבעלה וזאת בנה מורכב על כתיבה היא אלא לאפקוי מדרי' ישמעאל ועי' ברייתא זו פרוש חבריא דרב כהנא ולא עבוד עובדא אלמא דר' ישמעאל אף בקדושי קטנות גמי איירי ואין נראה לומר דלית ליה לשמואל מתני' דיבמות וסבר לא כר' ישמעאל דהא בפרק המדיר פריך לשמואל ממשניות טובא ומשני להו

ריחני. מצרכין עליהן צורה עזי צשמים ואין טעון צרכה לאחריו

דהנחה מועטת היא:
בתנ"י וראוי להיום **בן סורר ומורה משיבא** שפי **שערות** עד שיקיף זקן.
אבל קודם צ' שערות לאו בר עונשין הוא ומשהקיף זקן ראו להוליד ורממנה אמר בן"ט ולא הראוי

אריחני:
בתנ"י-תינוקות שהביאה שתי שערות או חולצת או מתיבמת וחייבת בכל מצות האמורות בתורה וכן תינוק שהביא שתי שערות חייב בכל מצות האמורות בתורה יוראווי להיות בן סורר ומורה ב' משיביא שתי שערות עד שיקיף זקן התחתון ולא העליון אלא שדברו חכמים בלשוין נקיה תינוקות שהביאה שתי שערות אינה יכולה למאן רבי יהודה אומר עד שייכבה השחור:
גמ' וכיון דתגן חייבת בכל מצות האמורות בתורה או חולצת או מתיבמת למה לי לאפקוי ר' מדרבי יוסי דאמר איש כתוב בפרשה אבל אשה בין גדולה ובין קטנה קמ"ל דאי אייתי שתי שערות אין אי לא לא מאי טעמא אשה כאיש וכיון דתנא וכן התינוק שהביא ב' שערות חייב בכל המצות האמורות בתורה ל"ל וכי תימא משום דקבעי למתני וראוי להיות בן סורר ומורה תנינא חדא זימנא ר' אימתי הוא בן סורר ומורה משיביא שתי שערות ועד שיקיף זקן התחתון ולא העליון אלא שדברו חכמים בלשוין נקיה אין ה"ג אלא איירי דפריש מילי דתינוקות קמפרש נמי מילי דתינוק:
תינוקות שהביאה כו':
א"ר אבהו א"ר אלעזר הלכה כרבי יהודה ומודה רבי יהודה השאם נבעלה למאן חבורוי דרב כהנא סבור למעבד עובדא כרבי יהודה ואע"ג דנבעלה אמר להו רב כהנא לא כך היה מעשה בבתו של רבי ישמעאל שבאת לבית המדרש למאן ובנה מורכב לה על כתפה ואותו היום הוזכרו דבריו של רבי ישמעאל בבית המדרש אמרו דבר שאמר אותו צדיק ישל בו זרעו ר'אמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי ישמעאל ר' והיא לא נתפשה אסורה יהא נתפשה מותרת ויו"ש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת ואיזו זו שקדושיה קדושי טעות שאע"פ שבנה מורכב על כתפה ממאנת והולכת לה יונמנו וגמרו עד מתי הבת ממאנת עד שתביא שתי שערות פרוש ולא עבוד עובדא רבי יצחק ותלמידיו דרבי חנינא עבוד עובדא כרבי יהודה ואע"ג דנבעלה אול רב שמן בר אבא אמרה קמיה דר' יוחנן אול רבי יוחנן אמרה קמיה דרבי יהודה נשיאה שדר בלשא ואפקוה אמר רב חסדא אמר מר עוקבא לא שירבה השחור ממש אלא כדי שיהיו שתי שערות שוכבות וגראות כמו שירבה השחור על הלגן רבא אמר שתי שערות המקיפות משפה לשפה א"ר חלבו אמר רב הונא שתי שערות שאמרו צריך שיהא בעיקרן גומות ר' מלכיו אמר רב אדא בר אבהו ג' גומות אע"פ שאין שערות אמר רב חנינא בריה דרב איקא שפור שפחות וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלכיא רב פפא אמר מתני' ומתניתא רב מלכיא שמעתתא רב מלכיו וסימנא מתניתא מלכתא מאי בינייהו איכא שפחות ומקלה דהוי שמעתתא ותני לה דכרז מלכיא אידרב פפא אמר שמעתא רב מלכיו ויש לומר דה"ק כוליהו מתניתא רב מלכיא ושמעתתא יש מהן רב מלכיא ויש מהן רב מלכיו:
עד

אמר רב **אשי** **אמר** לי **מר זוטרא** קשה **בה** רבי **חנינא** מסורא **לא** לישתמיט **תנא** ואשמועי' **גומות** אי **איכא** **ה"א** **עד** שיהו שתי שערות בשתי גומות קמ"ל דאפילו שתי שערות בגומא אחת ומי איכא כה"ג והכתיב אשר בשערה ישופני והרבה פצעי הנם ר' ואמר רבא איוב בסערה חירף בסערה השיבוהו בסערה חירף **אמר** לפניו **רבש"ע** שמא רוח סערה עברה ונתחלפה לך בין איוב לאויב בסערה השיבוהו יו"ען ה' את

בא סימן פרק ששי נדה

קדושי טעות. הקשה ריב"ן וכי לית ליה מתניתין דיבמות (דף ב:) ואי אתה יכול לומר בחמותו ואם חמותו שמיאלנו וליכא למימר דמתני' דהתם בקדושי קטנות והכא איירי בקדושי טעות דקתני כהדיא דרבי ישמעאל בקדושי קטנה נמי איירי שהרי

צמו שצאת למאן הוו קדושי קטנות דמינה מיימי רב כהנא ראייה דאינה ממאנת אחר הצאת שערות וקאמר דבר שאמר אותו לדיק ישל בו זרעו אלמא ר' ישמעאל בקדושי קטנות נמי איירי ואע"ג דיש לפרש למה שאמר (א) אותו לדיק היינו כעין דבר שאמר אותו לדיק שהוא אומר בקדושי טעות וצמו צאת למאן מחמת קדושי קטנות מ"מ מדקאמר נמנו וגמרו עד מתי הבת ממאנת עד שמציא צ' שערות משמע דנמנו וגמרו לאפקוי מדרי' ישמעאל דליכא למימר לאפקוי מדרכי יהודה דהא רבי יהודה מודה בנבעלה וזאת נבעלה שהרי צנה מורכב על כתפה היה ושמואל דסבר כרבי ישמעאל ואמר בצרק המדיר (כמוצות דף עב:) קדשה על תנאי וכנסה סתם אפילו בעל אינה זריכה הימנו גט וכי לית ליה לשמואל מתני' דיבמות (דף ב:) וצפ' המדיר (כמוצות דף עג.) פריך לשמואל ממשניות טובא ומשני להו ולא צעי למימר דפליג אסתם משנה וי"ל דר' ישמעאל לית ליה מתני' דיבמות ושמואל לא סבר כר' ישמעאל אלא בקדושי טעות אלא בקדושי קטנות לא סבר כוותיה אלא כמתני' דיבמות (דף ב:) דמכילתין דתגן עד מתי הבת ממאנת עד שתי שערות וצפרק מי שמת (ב"ב דף קטו.) קאמר שמואל כהדיא צודקין למיאנוין לאפקוי מדרכי יהודה וכן מוכח נמי בצפרק נושאין (יבמות דף ק:) דפריך ממאנת מי קא ילדה ומשני בקדושי טעות וכרבי ישמעאל משמע דוקא בקדושי טעות סבר לה כר' חותמיה ולא פסקייהו ואלא בקדושי קטנות ואליבא דשמואל איירי חתם וכן הלכה. והכי פסק בפרק מי שמת הילכתא בכולהו דאמר שמואל וחדא מנייהו הוי בורקין לחליצה ולמיאנוין ולגיטין עובדא ולקידושין:
עבוד עובדא כר' יהודה אפי' שנבעלה. חתמה לי מאי קסברי אי טעמא דר' יהודה משום על דעת קדושין הראשונים הוא כובל אפי' רבה השחור נמי ואי קסבר לשם קידושין הוא כובל אפי' הביא שתי שערות נמי וצ"ל דסביירא להו דלר' יהודה על דעת קידושין הראשונים הוא כובל ומי כשהיא גדולה כל כך שכבר רבה השחור אמור רבנן דלא ממאנת [גיורה] אטו נתקדשה האידנא:
איכא בינייהו שפחות. פריש"י ושכנגדה הדיינו אפר מקלה דהוי שמעתא ורב מלכיא אמרה.
א"י ה"ק כוליהו מתניתין רב מלכיא ושמענתא יש מהן רב

עין משפט גר מצוה

בא א **טו"ש"ע** א"ת סי' רנח פ"י א:

כב ב מ"י פ"ב מהל' אשות הל"א ופ"א מהל' יבוס הל"ו סגמ עשין נא טו"ש"ע א"ש"ע סי' קסג סעיף ד [וכבר אלפס יבמות פ"ב מו]:

כב ג מ"י פ"ו מהל' ממיס הל"ב:

כד ד מ"י פ"ה מהל' גירושין הל"ד וע"ש סגמ עשין כ טו"ש"ע א"ש"ע סי' קנה סעיף יג [וכבר אלפס טס]:

ה [ומ"י פ"ד מהל' אשות הל"ג טו"ש"ע א"ש"ע סי' קנה סעי' צו]:

וה ו מ"י פ"ה מהל' אסורי ביאה הל"ו [וכפ"ד מהל' אשות הל"ט] ע"י סגמ לאין קנה טו"ש"ע א"ש"ע סי' ו סעיף יא:

ז מ"י טס פ"ג הל"ב:
זו ז מ"י פ"ה מהל' גירושין הל"ג ד סגמ עשין ג טו"ש"ע א"ש"ע סי' קנה סעיף יב:

ח ט י כ מ"י פ"ה מהל' אשות הל"ו סגמ עשין ג טו"ש"ע טס סעי' טו:

תוס' הרא"ש (המשך)

וי"ל דשבוא בקדושי טעות סבר לה כר' ישמעאל אבל בקדושי קטנות פליג עליה והשתא לא פליג שמואל אמנותין דיבמות ודמכילתין דתגן ממאנת עד שתביא ב' שערות ומתניתין דבי"ש דתגן מולמין את הקטנה שתמאן בו.
ר"ג אומר תמתיך עד שתגדיל ותצא הלזו משום אחות אשה וכן בס"פ מי שמת אמר שמואל בורקין למיאנוין לאפקוי מדרי' יהודה וכן משמע בפי' נושאין דקאמר ממאנת מי ילדה ומשני בקדושי טעות דוקא משמע דוקא בקדושי קטנות וצודקין למיאנוין לאפקוי מדרכי יהודה וכן מוכח נמי בצפרק נושאין (יבמות דף ק:) דפריך ממאנת מי קא ילדה ומשני בקדושי טעות וכרבי ישמעאל משמע דוקא בקדושי טעות סבר לה כר' חותמיה ולא פסקייהו ואלא בקדושי קטנות ואליבא דשמואל איירי חתם וכן הלכה. והכי פסק בפרק מי שמת הילכתא בכולהו דאמר שמואל וחדא מנייהו הוי בורקין לחליצה ולמיאנוין ולגיטין עובדא ולקידושין:
עבוד עובדא כר' יהודה אפי' שנבעלה. חתמה לי מאי קסברי אי טעמא דר' יהודה משום על דעת קדושין הראשונים הוא כובל אפי' רבה השחור נמי ואי קסבר לשם קידושין הוא כובל אפי' הביא שתי שערות נמי וצ"ל דסביירא להו דלר' יהודה על דעת קידושין הראשונים הוא כובל ומי כשהיא גדולה כל כך שכבר רבה השחור אמור רבנן דלא ממאנת [גיורה] אטו נתקדשה האידנא:
איכא בינייהו שפחות. פריש"י ושכנגדה הדיינו אפר מקלה דהוי שמעתא ורב מלכיא אמרה.
א"י ה"ק כוליהו מתניתין רב מלכיא ושמענתא יש מהן רב מלכיא ויש מהן רב מלכיו:
עד

שוכבות וגראות כמו שירבה השחור על הלגן רבא אמר שתי שערות המקיפות משפה לשפה א"ר חלבו אמר רב הונא שתי שערות שאמרו צריך שיהא בעיקרן גומות ר' מלכיו אמר רב אדא בר אבהו ג' גומות אע"פ שאין שערות אמר רב חנינא בריה דרב איקא שפור שפחות וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב מלכיא רב פפא אמר מתני' ומתניתא רב מלכיא שמעתתא רב מלכיו וסימנא מתניתא מלכתא מאי בינייהו איכא שפחות ומקלה דהוי שמעתתא ותני לה דכרז מלכיא אידרב פפא אמר שמעתא רב מלכיו ויש לומר דה"ק כוליהו מתניתא רב מלכיא ושמעתתא יש מהן רב מלכיא ויש מהן רב מלכיו:
עד

אמר רב **אשי** **אמר** לי **מר זוטרא** קשה **בה** רבי **חנינא** מסורא **לא** לישתמיט **תנא** ואשמועי' **גומות** אי **איכא** **ה"א** **עד** שיהו שתי שערות בשתי גומות קמ"ל דאפילו שתי שערות בגומא אחת ומי איכא כה"ג והכתיב אשר בשערה ישופני והרבה פצעי הנם ר' ואמר רבא איוב בסערה חירף בסערה השיבוהו בסערה חירף **אמר** לפניו **רבש"ע** שמא רוח סערה עברה ונתחלפה לך בין איוב לאויב בסערה השיבוהו יו"ען ה' את

איוב